

Редакцијски пречишћен текст

На основу члана 253. став 6. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18 и 23/19),

Министар унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК

о утискивању идентификационих ознака

"Службени гласник РС", бр. 11 од 7. фебруара 2020, 5 од 22. јануара 2021.

Уводна одредба

Члан 1.

Овим правилником уређују се ближи услови које морају да испуњавају овлашћена правна лица која утискују идентификационе ознаке на возилу, односно мотора и начин и поступак утискивања (у даљем тексту: утискивање).

Појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење за потребе овог правилника:

- 1) *идентификационе ознаке на возилу* су идентификациона ознака возила (VIN) и идентификациона ознака мотора (у даљем тексту: ИД ознаке);
- 2) *идентификациона ознака возила* (у даљем тексту: ИД ознака возила – VIN) је јединствен и недвосмислен алфанумерички код који произвођач додељује возилу како би осигурао одговарајућу идентификацију возила и који могу да чине арапске цифре од 0-9 и сва велика слова енглеског алфабета осим I, O и Q;
- 3) *идентификациона ознака мотора* (у даљем тексту: ИД ознака мотора) је ознака која је одређена низом слова и бројева којим произвођач јединствено означава мотор и на основу које се могу утврдити техничке карактеристике мотора (могу да је чине арапске цифре од 0–9 и сва велика слова енглеског алфабета);
- 4) *типска ознака мотора* је саставни део ИД ознаке мотора који означава тип мотора, уграђеног у возило;

- 5) *утискивање* је поступак ласерског или механичког означавања – уписивања ИД ознака на возило, односно на мотор;
- 6) *одговорно лице за послове утискивања* је лице које је у радном односу у правном лицу, које је одговарајућим актом правног лица одређено као одговорно да обезбеди да се утискивање врши на прописан начин и савесно, као и да обезбеди испуњеност осталих прописаних услова;
- 7) *поништавање ИД ознаке возила (VIN)* је поступак утискивања знака „X” механичким путем преко свих видљивих карактера постојеће ИД ознаке која је оштећена;
- 8) *оштећена ИД ознака* је припадајућа, утиснута, ознака возила или мотора коју делимично или у целости није могуће прочитати или је била предмет кривичног дела;
- 9) *идентификација возила* је поступак недвосмисленог и поузданог утврђивања припадајуће ИД ознаке возила (VIN);
- 10) *форензички преглед* је визуелни и неинвазивни преглед ИД ознаке који, по захтеву за утврђивање ИД ознаке, а у складу са овим правилником, врше полицијски службеници форензике Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство), у циљу утврђивања могућности читавања њеног садржаја;
- 11) *вештачење* је поступак идентификације возила којим се утврђује припадајућа ИД ознака возила (VIN). Вештачење могу вршити полицијски службеници Министарства на пословима вештачења или овлашћени судски вештак за област вештачења ИД ознака;
- 12) *странка* је лице које подноси захтев и документа потребна за утврђивање ИД ознака. У случају подношења захтева за вештачење, странка мора бити власник возила или лице које је власник возила овластио.
- Изузетно од тач. 2) и 3) овог члана, ИД ознакама се сматрају и ознаке које су одређене и утиснуте на основу акта надлежног органа (нпр. тзв. „ПУС” ознака).

Услови за обављање послова утискивања

Члан 3.

Утискивање може вршити правно лице које испуњава услове прописане овим правилником и које добије одговарајуће овлашћење.

Члан 4.

За обављање послова утискивања може се овластити правно лице које испуњава следеће услове:

1) да поседује објекат по основу власништва или уговора о лизингу/закупу, у коме се налази простор за утискивање минималних димензија: дужине 8 m, ширине 4 m и висине 3 m;

2) да поседује хоризонталну подлогу у објекту или поред објекта минималних димензија: дужине 10 m и ширине 4 m, која је изграђена од савременог коловозног застора и није део јавне површине (пут, тротоар или паркинг);

3) да има административну канцеларију;

4) да поседује по основу власништва или уговора о лизингу/закупу, за период важења овлашћења, потребну опрему и средства за обављање делатности, и то:

(1) рачунарску опрему за вођење евиденције утиснутих ИД ознака,

(2) дигитални фотоапарат за документовање утискивања,

(3) уређај за ласерско утискивање трајне, неизбрисиве ознаке, следећих основних карактеристика:

– да је израђен у „Fiber” технологији;

– да има покретну ласерску „главу” , како би се могла поставити на возило (Portable Fiber Laser Marking Machine);

– дужина водова, који омогућавају аутономију ласерске главе мора бити минимално 2 m;

– димензије радног поља, тј. радне површине коју уређај може исписати, без померања ласерске „главе” , мора бити минимално 110 x 110 mm;

– излазна снага ласера је минимално 50 W;

– уређај мора бити прилагођен напајању дистрибутивног система у Републици Србији, тј. да се напаја наизменичним напоном 220 V/50 Hz;

– да се уређајем управља помоћу компјутера (CNC), у смислу припремног процеса, тј. формирања садржаја исписа;

– за уређај мора постојати заступник и обезбеђен сервис на територији Републике Србије, за који је потребно имати потписан уговор о периодичној провери и одржавању према препорукама произвођача;

(4) сет нумератора за механичко утискивање енглеског алфабета и арапских цифара (минималне висине карактера 6 mm за возила НДМ до 3,5 t и 10 mm за возила чија је НДМ преко 3,5 t);

(5) ситан аутомеханичарски алат,

5) да има запослено лице у сталном радном односу које има најмање основне академске или основне струковне студије (180 ЕСПБ) из поља техничко-технолошких наука или из области правних наука,

које није под истрагом и које није осуђивано за кривична дела за која се гони по службеној дужности, а које ће, поред осталих послова, бити одговорно и за послове утискивања.*

*Службени гласник РС, број 5/2021

Члан 5.

Захтев за добијање овлашћења за утискивање у писаној форми подноси се организационој јединици полиције надлежној за послове форензике у седишту Министарства. Уз захтев се, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, прилажу оригинали или оверене фотокопије одговарајућих докумената којима се доказује испуњеност услова из члана 4. овог правилника.

Испуњеност услова за добијање овлашћења утврђује организациона јединица Министарства из става 1. овог члана, на основу приложених доказа и непосредног увида који се врши у пословном простору подносиоца захтева.

Утискивање ИД ознака овлашћено правно лице врши у објекту за возила НДМ до 3,5t, а на подлози за возила НДМ преко 3,5t.

Изузетно, по захтеву странке, овлашћено правно лице може вршити утискивање и на локацији подносиоца захтева односно странке само за моторна и прикључна возила која не испуњавају прописане услове у погледу димензија, односно чија је највећа дозвољена маса већа од дозвољене, односно чије је осовинско оптерећење сопствене масе веће од дозвољеног оптерећења.

Решења о испуњености услова за утискивање доноси организациона јединица из става 1. овог члана. **Саставни део решења о испуњености услова је и јединствени троцифрени нумерички код (у даљем тексту: јединствени код), који се додељује правном лицу ради ефикасног спровођења надзора над вршењем послова утискивања, уз упутство о начину и позицији његовог уписивања.***

Ако у току важења издатог овлашћења наступе промене у чињеничном стању из члана 4. овог правилника, на основу кога је утврђено да су испуњени услови за добијање тог овлашћења, правно лице без одлагања обавештава организациону јединицу из става 1. овог члана о променама које су наступиле.

Надзор над условима које мора испуњавати овлашћено правно лице које утискују ИД ознаке, као и у погледу вршења послова утискивања на прописан и савестан начин врши организациона јединица Министарства из става 1. овог члана.

Ако се приликом надзора утврди да правно лице не врши утискивање на прописан и савестан начин, односно да је престало да испуњава услове из

члана 4. овог правилника, организациона јединица из става 1. овог члана ће одузети овлашћење.

О издатим и одузетим овлашћењима за утискивање организациона јединица из става 1. овог члана води посебну евиденцију.

*Службени гласник РС, број 5/2021

Захтев за утврђивање ИД ознаке

Члан 6.

Ако се у поступку испитивања возила утврди да је утиснута ИД ознака оштећена или исту није могуће прочитати на месту фабрички предвиђеном за њено утискивање, Агенција за безбедност саобраћаја (у даљем тексту: Агенција), односно правно лице овлашћено за испитивање возила од стране Агенције, ће издати извештај о испитивању возила, у складу са прописом који уређује испитивање возила, где ће у НАПОМЕНИ констатовати да ИД ознака није утврђена и описати стање ИД ознаке.*

„Ако се у поступку утврђивања испуњености услова за вршење техничког прегледа возила утврди да је утиснута ИД ознака оштећена или исту није могуће прочитати на месту фабрички предвиђеном за њено утискивање, привредно друштво које је овлашћено за вршење техничког прегледа возила ће издати Извештај о ИД ознаци (Образац 1), са обавезно попуњеном рубриком „НАПОМЕНА” *

Уз извештаје из ст. 1. и 2. овог члана, странци се издаје и одштампана фотографија оштећене ИД ознаке на белом папиру А4 формата.*

Странка на основу извештаја о ИД ознаци подноси Захтев за утврђивање ИД ознаке (Образац 2) надлежној подручној полицијској управи, односно полицијској станици, према месту пребивалишта, односно седишту власника возила.

Уз захтев из става 4*. овог члана прилажу се: Извештај о ИД ознаци, **односно извештај о испитивању возила***, доказ о плаћеној накнади за форензички преглед ИД ознаке чије се утврђивање захтева, у складу са актом којим се утврђују врсте услуга које пружа министарство надлежно за унутрашње послове, и одговарајући доказ о пореклу и власништву возила (нпр. прочитана саобраћајна дозвола, уверење из службене евиденције возила, јединствена царинска исправа и др.).

Изузетно, у оправданим случајевима, странка може захтев за форензички преглед предати другој организационој јединици Министарства у чијем су делокругу рада послови форензике, а која није у месту пребивалишта странке.

Обрасци 1 и 2 одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

*Службени гласник РС, број 5/2021

Форензички преглед

Члан 7.

Форензички преглед врше полицијски службеници организационе јединице Министарства подручно надлежне за послове форензике.

Приликом форензичког прегледа процењује се стање, тј. могућност читавања ИД ознака, односно да ли је потребно утискивање истих, о чему се издаје Потврда о извршеном форензичком прегледу (Образац 3) коју сачињава и потписује форензичар и руководилац организационе јединице из става 1. овог члана, а оверава печатом.

Потврда из става 2. овог члана се сачињава у четири примерка, од којих се три издају странци, а један задржава организациона јединица која је извршила форензички преглед.

Ако је у потврди из става 2. овог члана назначено да утискивање није потребно, из разлога што је форензичким прегледом утврђено да су утиснуте ИД ознаке видљиве, возило/мотор се сматра идентификованим и, на основу те потврде, Агенција, односно правно лице овлашћено за испитивање возила у обавези је да упише ИД ознаку у уверење о испитивању возила, односно привредно друштво које је овлашћено за вршење техничког прегледа возила у обавези је да упише ИД ознаку у регистрациони лист.*

О извршеним форензичким прегледима води се евиденција.

Изузетно, на захтев странке, ако руководилац организационе јединице форензике процени да је разлог оправдан, форензички преглед може бити извршен и изласком на терен.

Образац 3 одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

*Службени гласник РС, број 5/2021

Члан 8.

Ако је у потврди из члана 7. став 2. овог правилника назначено да је потребно извршити утискивање, странка се упућује у овлашћено правно лице ради утискивања одговарајуће ИД ознаке.

Члан 9.

Ако се приликом форензичког прегледа не утврди ИД ознака возила (VIN), на захтев странке и о трошку исте, може се извршити вештачење, ради утврђивања идентитета возила, односно припадајуће ИД ознаке возила.

Вештачење може бити извршено од стране Министарства или од стране вештака, чија је специјалност: „Вештачење/утврђивање ИД ознака на

возилима” , уписаног у Регистар судских вештака министарства надлежног за послове правде.

Ако се странка определи за вештачење од стране Министарства, захтев за вештачење у писаној форми подноси се организационој јединици која је извршила форензички преглед. Захтев за вештачење може поднети власник возила или лице које он посебно овласти за утврђивање припадајуће ИД ознаке возила. Уз захтев странка доставља доказ о уплати накнаде за потребно вештачење, у складу са актом којим се утврђују врсте услуга које пружа министарство надлежно за унутрашње послове.

Извештај о вештачењу доставља се организационој јединици која је извршила форензички преглед.

Извештај о вештачењу који сачини вештак изабран из Регистра судских вештака, странка доставља организационој јединици која је извршила форензички прегледу року од 45 дана од дана извршеног вештачења. Уз извештај о вештачењу мора бити приложено одговарајуће Решење о именовању вештака и које је издато од стране министарства надлежног за послове правде.

Вештачење мора бити израђено по правилима струке и у извештају о вештачењу је неопходно јасно, недвосмислено и неспорно презентовати и образложити на који начин је утврђен идентитет предметног возила.

На основу извештаја о вештачењу, организациона јединица врши допуну првобитно издате потврде о извршеном форензичком прегледу.

Накнадно допуњену потврду о извршеном форензичком прегледу потписују форензичар и руководиоца организационе јединице из члана 7. став 1. овог правилника и оверавају печатом.

Организациона јединица форензике којој је достављено вештачење од стране вештака из става 2. овог члана, уколико процени да вештачење није извршено у складу са ставом 6. овог члана, може иницирати контролно вештачење од стране Министарства. Контролно вештачење се врши без накнаде.*

*Службени гласник РС, број 5/2021

Члан 10.

Ако форензичким прегледом није могуће у потпуности утврдити ИД ознаку мотора, али је утврђена типска ознака мотора, у Потврди о извршеном форензичком прегледу ће бити наведено да је потребно утиснути нову ИД ознаку мотора која се састоји од типске ознаке мотора и последњих седам карактера из ИД ознаке возила (VIN). Ако ИД ознака предметног возила садржи мање од седам карактера, на типску ознаку се додаје онолико карактера колико ИД ознака возила садржи.

Ако приликом форензичког прегледа није могуће у потпуности утврдити ИД ознаку мотора, нити се прегледом може установити типски део ознаке, странка је у обавези да прибави потврду одговарајућег привредног субјекта–сервиса, овлашћеног или специјализованог за одржавање предметне марке возила у Републици Србији, који ће на основу непосредног увида у возило издати извештај о типској ознаци мотора који се налази у предметном возилу.

На основу извештаја из става 2. овог члана којим је дефинисана типска ознака мотора, организациона јединица форензике ће у Потврди о извршеном форензичком прегледу навести да је потребно утиснути нову ИД ознаку мотора која се састоји од коначно утврђене типске ознаке мотора и последњих седам карактера ИД ознаке возила (VIN) која ће се утиснути на мотор. Ако ИД ознака предметног возила садржи мање од седам карактера, на типску ознаку се додаје онолико карактера колико ИД ознака возила садржи.

Ако извештајем из става 2. овог члана није установљена типска ознака, издаје се Потврда о извршеном форензичком прегледу у којој се констатује да ИД ознака мотора није утврђена.

Ако странка предметну потврду не достави у року од 30 дана од дана подношења иницијалног захтева, сматра се да је одустала од захтева, без права на повраћај средстава.

Утискивање

Члан 11.

На основу потврде о извршеном форензичком прегледу којом је констатовано да је потребно утискивање овлашћено правно лице утискује ИД ознаку возила (VIN) и/или ИД ознаку мотора.

Пре утискивања нове ИД ознаке возила (VIN) врши се поништавање постојеће ИД ознаке возила (VIN).

Утискивање ИД ознаке возила (VIN) врши се уређајем за ласерско уписивање ознака.*

ИД ознака возила (VIN) се утискује на равној подлози, непосредно поред постојеће (оштећене) ИД ознаке возила (VIN), ако је условно. ИД ознака возила (VIN) се утискује равномерно, у низу и без размака, у једном или два реда у зависности од броја карактера исте или услед техничких или просторних ограничења.

ИД ознака возила (VIN) може се утиснути и на погодном делу возила, који се не може одвојити од каросерије возила без разарања, на десној уздужној **страни*** каросерије возила.

Ако се ИД ознака возила утискује у два реда у првом реду мора бити садржано девет, а другом реду остатак карактера ознаке.

ИД ознака мотора утискује се на кућиште коленастог вратила или цилиндарски блок на равној подлози у низу и без размака, у једном реду, а изузетно у два реда, ако је могуће непосредно поред оштећене ознаке.

ИД ознака мотора не може бити утиснута на уљно корито (поклопац картера) као ни на главу мотора.

Поступак утискивања ИД ознака обавезно је документовати са најмање три дигиталне фотографије пре утискивања и три дигиталне фотографије након поступка утискивања, на којима ће се јасно видети возило и детаљи на основу којих се може извршити визуелна идентификација возила.

Овлашћено правно лице странци издаје Потврду о извршеном утискивању (Образац 4). Потврда се сачињава у четири истоветна примерка, од којих један задржава овлашћено правно лице, а три примерка се уручују странки.

Након утискивања, странка се обраћа привредном друштву које је овлашћено за вршење техничког прегледа, које је у обавези да на основу потврде о извршеном утискивању исту упише у регистрациони лист.

Образац 4 одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

*Службени гласник РС, број 5/2021

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Чланом 6. Правилника о изменама и допунама Правилника о утискивању идентификационих ознака ("Службени гласник РС", број 5/2021) предвиђено је да се у члану 11. став 7. Правилника после речи: „може се” додају запета и речи: „механички,” . Будући да у ставу 7. члана 11. Правилника недостају речи "може се" Редакција није била у могућности да спроведе наведену допуну (види члан 6. Правилника - 5/2021-48).

Изглед и садржај ИД ознака возила (VIN) и мотора

Члан 12.

На возилу се утискује њему припадајућа ИД ознака возила (VIN) која је утврђена форензичким прегледом или вештачењем, **као и јединствени код из решења о испуњености услова за утискивање.***

На мотору се утискује ИД ознака мотора која је утврђена у складу са чланом 10. ст. 1. и 3. овог правилника, **као и јединствени код из решења о испуњености услова за утискивање.***

Карактери ИД ознаке возила (VIN) који се утискују ласером морају бити исписани фонтом „ТЕКТОН ПРО” висине 6 mm за возила НДМ до 3,5 t и висине 10 mm за возила чија је НДМ преко 3,5 t. Дубина утиснуте ИД ознаке мора бити најмање 0,3 mm.

Брисан је ранији став 4. (види члан 7. Правилника 5/2021-48)

Карактери ИД ознаке мотора утискују се искључиво механички и морају бити минималне величине 6 mm. Утиснута ИД ознака мотора мора бити минималне дубине 0.3 mm.

*Службени гласник РС, број 5/2021

Евиденције које води овлашћено правно лице за утискивање

Члан 13.

О извршеном утискивању овлашћено правно лице води евиденцију у виду регистра. Наведени регистар о утиснутим ИД ознакама се води у облику књиге са чврстим повезом и са нумерисаним странама, а садржај и изглед листова Регистра (Образац 5), одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Регистар о утиснутим ИД ознакама се чува трајно.

Овлашћено правно лице води евиденцију Потврда о извршеном форензичком прегледу и Потврда о извршеном утискивању, које се чувају десет година.

Дигиталне фотографије сачињене пре и након поступка утискивања чувају се у електронском облику, на екстерном диску одвојено од рачунара десет година.

Када овлашћено правно лице престане да обавља послове утискивања, дужно је да евиденцију о утиснутим ИД ознакама преда територијално надлежној подручној полицијској управи, као и отисак сета нумератора за утискивање.

Нумератори правног лица које је престало да обавља послове утискивања не смеју бити у употреби.

Члан 14.

Податак да је утиснута ИД ознака (VIN и ИД ознака мотора), назив, адреса и матични број овлашћеног правног лица које је извршило утискивање, уписује се у јединствени регистар возила који води организациона јединица Министарства надлежна за послове регистрације возила.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 15.

Правна лица која су вршила утискивање на начин и према условима који су се примењивали до почетка примене Правилника о утискивању идентификационих ознака („Службени гласник РС” , број 41/19), могу да наставе да врше утискивање, до добијања овлашћења у складу са одредбама овог правилника, а најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Правна лица из става 1. овог члана у обавези су да воде евиденцију из члана 13. овог правилника од дана његовог ступања на снагу.

Члан 16.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о утискивању идентификационих ознака („Службени гласник РС” , број 41/19).

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

01 број 842/20-3

У Београду, 7. фебруара 2020. године

Министар,

др **Небојша Стефановић**, с.р.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У „ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ” ПРАВИЛНИКА

Правилник о изменама и допунама Правилника о утискивању идентификационих ознака : Службени гласник РС, број 5/2021-48

Члан 9.

Правном лицу овлашћеном за обављање послова утискивања ће, у складу са одредбама овог правилника, бити додељен јединствени код, са упутством о начину и позицији његовог уписивања, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Правном лицу из става 1. овог члана престаје да важи издато овлашћење уколико се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника не усклади са одредбама овог правилника.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” .

Прилози

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Правилником о изменама и допунама Правилника о утискивању идентификационих ознака (“Службени гласник РС”, број 5/2021) Образац 2. замењен је новим обрасцем (види члан 8. Правилника - 5/2021-48).

[Образац 1 - Извештај о ИД ознаци](#)

[Образац 2 - Захтев за утврђење](#)

[Образац 3 - Потврда о извршеном форензичком прегледу](#)

[Образац 4 - Потврда о извршеном утискивању](#)

Образац 5 - Регистар утиснутих идентификационих ознака које води правно лице